

I OD STVOŘENÍ K JÁKOBOVI

1. kapitola: *Stvoření světa* – 1. První stvořené věci – 2. Abeceda – 3. Den první – 4. Den druhý – 5. Den třetí – 6. Den čtvrtý – 7. Den pátý – 8. Den šestý – 9. Všichni tvorové chválí Hospodina

2. kapitola: *Adam* – 1. Člověk a svět – 2. Andělé a stvoření člověka – 3. Stvoření Adama – 4. Lidská duše – 5. Dokonalý člověk – 6. Satanův pád – 7. Žena – 8. Adam a Eva v Ráji – 9. Pád člověka do hříchu – 10. Trest – 11. Hospodinův svatý den odpočinku v nebi – 12. Adamovo pokání – 13. Kniha Razelova – 14. Adamovo onemocnění – 15. Evin popis Pádu – 16. Adamova smrt – 17. Evina smrt

3. kapitola: *Deset generací* – 1. Kainovo narození – 2. Bratrovražda – 3. Kain potrestán – 4. Obyvatelé sedmi zemí – 5. Potomci Kainovi – 6. Potomci Adama a Lilit – 7. Šét a jeho potomci – 8. Enóš – 9. Pád andělů – 10. Henoch, panovník a učitel – 11. Henochovo vytržení – 12. Henochovo proměnění – 13. Metúšelach

4. kapitole: *Noe* – 1. Noemovo narození – 2. Padlí andělé potrestáni – 3. Generace Potopy – 4. Svatá kniha – 5. Pasažéri v arše – 6. Potopa – 7. Noe vystupuje z archy – 8. Prokletí opilosti – 9. Noemovi potomci zaplní zemi – 10. Zkaženost lidského pokolení – 11. Nimrod – 12. Babylónská věž

5. kapitola: *Abraham* – 1. Hříšné generace – 2. Abrahamovo narození – 3. Dítě hlásá Hospodina Boha – 4. Abrahamovo první veřejné vystoupení – 5. Kazatel pravé víry – 6. V ohnivě peci – 7. Abraham se vystěhuje do Cháranu – 8. Hvězda na východě – 9. Pravý věřící – 10. Obrazoborec – 11. Abraham přichází do země kenaánské – 12. Abrahamův pobyt v Egyptě – 13. První faraón – 14. Válka králů – 15. Smlouva mezi polovinami – 16. Izmaelovo narození – 17. Navštívení andělů – 18. Města hříchu – 19. Abraham se přimlouvá za hříšníky – 20. Zkáza hříšných měst – 21. Mezi Pelištejci – 22. Izákovo narození – 23. Izmael zapuzen – 24. Dvě ženy Izmaelovy – 25. Smlouva s Abímelekiem – 26. Satan osočuje Abrahama – 27. Pouť na horu Mórija – 28. Svázání Izáka čili *akedat Jicchak* – 29. Smrt a pohřbení Sáry – 30. Elíezerova mise – 31. Izák se uchází o Rebekku – 32. Poslední roky Abrahamova života – 33. Zvěstování smrti – 34. Abraham spatří zemi a nebesa – 35. Patron Chebrónu

6. kapitola: **Jáko**b**** – 1. Narození Ezaua a Jáko**b**a – 2. Abrahamův oblíbenec – 3. Ezau prodává své prvorozenství – 4. Izák a Pelištejci – 5. Izák žehná Jáko**b**ovi – 6. Projeví se skutečná povaha Ezauova – 7. Jáko**b** opouští otcův dům – 8. Elífaz a Ezau Jáko**b**a pronásledují – 9. Den zázraků – 10. Jáko**b** u Lába**n**a – 11. Jáko**b**ův sňatek – 12. Narození Jáko**b**ových dětí – 13. Jáko**b** odchází od Lába**n**a – 14. Smlouva s Lába**n**em – 15. Jáko**b** a Ezau se připravují na setkání – 16. Jáko**b** zápasí s andělem – 17. Ezau a Jáko**b** se setkají – 18. Pozdvižení v Šekemu – 19. Odvrácená válka – 20. Válka s Ninivskými – 21. Válka s Emorejci – 22. Izák žehná Lévimu a Judovi – 23. Radost a smutek v domě Jáko**b**ově – 24. Ezau vytáhne proti Jáko**b**ovi – 25. Ezauovi potomci

1 STVOŘENÍ SVĚTA

1. První stvořené věci – 2. Abeceda – 3. Den první – 4. Den druhý – 5. Den třetí – 6. Den čtvrtý – 7. Den pátý – 8. Den šestý – 9. Všichni tvorové chválí Hospodina

1. První stvořené věci

Na počátku, dva tisíce let před nebem a zemí, stvořeno bylo sedmero věcí: Tóra, zapsaná černým ohněm na bílém ohni a následně vložená do klína Božího; Boží Trůn vztyčený na nebesích, spočívající na hlavách chajů; Ráj po pravici Boží, peklo po Boží levici; a před Tváří Boží pak nebeská Svatyně, na jejímž oltáři leží klenot s vyrytým Mesiášovým jménem, a Nebeský hlas, volající: „Vraťte se, lidské děti!“¹

¹ *Tehilim* 90, 391. „Zpět, synové Adamovi!“ (*Žalmy* 90, 3). [Ginzberg měl v úmyslu napsat o tzv. „preexistentních věcech“ *Exkurz I.*, ale tento dodatek (ani jiný) nebyl nikdy publikován.]

Když Bůh rozhodl se stvořit svět, poradil se nejprve s Tórou.² Tóra pravila: „Hospodine, král bez armády, dvořanů a sloužících, takový jen stěží zaslouží si nazývat se králem, když nemá kolem sebe nikoho, kdo mohl by mu vzdát náležitou poctu!“ Odpověď Boha nesmírně potěšila. Po vzoru svého božského příkladu proto později učil všechny pozemské krále nepodnikat nic bez předchozí konzultace s rádci.³

² Tóra povstala emanací (vyzařováním) z Boží moudrosti (i o tom měl ze-
vrubněji pojednávat nikdy nevydaný Ginzbergův *Exkurz I.*)

³ *PRE* 3. O konzultaci Boha s anděly a Tórou se píše i v dalších částech 1. dílu. V midraších a obou talmudech se rovněž často hovoří o Božím soudním dvoře, jehož členy jsou andělé; viz *Tlmd jerušalmi*, *Berachot* 9, 14b; *Sanhedrin* 1, 18a, *Tlmd bavli* 38b; *VR* 24. 2; *BaR* 3, 4; *BR* 51. 2; *ŠR* 6, 1 a 12; *ŠirhŠR* 1, 9; *PR* 42, 175b; *Tnchm*, *Va-jera* 16; *Tnchm B.* I, 96, 106; II, 36, 51; *Tehilim* 119, 497; *Tlmd jerušalmi*, *Roš ha-šana* 2, 58b; *ŠR* 30, 18. Tertulián (*Adversus Praxean* 16) jasně poukazuje na skutečnost, že pokud se v legendě

mluví o konzultaci Boha s anděly ohledně stvoření, jde o důsledek protikřesťanské tendence, jejímž účelem je vyloučit možnost, že by se biblické používání plurálu v souvislosti s Bohem dalo vysvětlovat prostřednictvím teze o nejvyšší Trojici; viz také poznámky 10 a 12.

Tóra poskytla radu, leč s určitými výhradami. K hodnotě lidského světa stavěla se skepticky. Obávala se hříšnosti lidí, kteří bezpochyby budou nařízení Tóry ignorovat. Bůh však její pochybnosti rozptýlil. Ujistil ji, že pokání stvořeno bylo již dávno předtím, takže hříšníci dostanou příležitost svoje chyby odčinit, a že mocí odvrátit člověka od hříchu bude kromě toho disponovat i chrámová bohoslužba. Ráji a peklu bude navíc svěřena povinnost dohlížet na odměny a tresty, zatímco Mesiáš pověřen bude přinést spásu, jež vposledku učiní veškeré hříšnosti přítrž.⁴

⁴ *Raziel* 20b a *Sode raza v Jalkut Reuveni* ke *Genesis* (1, 3), čerpající z neznámého pozdějšího midrašického pramene, neboť jde o další rozvíjení agady citované v poznámce 1 a 3 z *Tehilim* a *PRE*; viz také Luriův komentář (Luriou zde samozřejmě myslím Jicchaka ben Šlomo Luriu) k *PRE* 3, poznámka 25.

Tento lidmi obývaný svět navíc není první, který Bůh stvořil. Před naším světem stvořil Bůh několik světů, ale zničil je. Dokud nestvořil svět náš, žádný jej neuspokojil.⁵ Ale ani tento poslední svět nemusel přetrvat, kdyby Bůh trval na svém původním plánu vládnout mu na principu přísné spravedlnosti. Teprve když viděl, že sama o sobě by spravedlnost svět podryvala, spojil ji se slitovností a nechal vládnout spravedlnost a milosrdenství společně.⁶

⁵ *BR* 3, 7 a 9, 2; *Kohelet* 3, 11; *Tehilim* 34, 245. Jde o nezřetelnou reflexi představy, podle níž Bůh stvořil svět z věčného chaosu, neboť legenda nezpochybňuje doktrínu stvoření z ničeho, *creatio ex nihilo* (viz *Exkursus I*). V legendě o devíti stech a čtyřiasedmdesáti generacích, jež existovaly před stvořením světa (či opatrně vyjádřeno, generacích, jež měl Bůh v úmyslu vytvořit), se původně předpokládá „preexistentní chaos“; viz také *BR* 28, 4; *Kohelet* 1, 15 a 4, 3; *ŠirhŠR* 4, 4; *Tehilim* 90, 392 a 105, 459; *Chagiga* 13b; *ARN* 31, 91; *Tnchm*, *Lech lecha* 11 a *Jitro* 9; *ER* 2, 9; 6, 33; 13, 68; 16, 130; *EZ* 10, 189. Později byla legenda „o devíti stech a čtyřiasedmdesáti generacích“ spojována s agadou, podle níž Tóra byla stvořena tisíc let před stvořením světa (viz také *Exkursus I*); viz též *Šabat* 88b a *Trgm* k *Jób* 22, 16 dle rukopisu zaznamenaného v Levy, Jacob: *Chaldäisches Wörterbuch über die Targumim und einen Grossen Theil des rabbinischen Schriftthums I*, 186.

⁶ BR 12, 15 a 21, 7; *Midraš Širš* 39b; PR 40, 167a (místo *הוא מהענג* je třeba dosadit *כבר הוא מהגעגע* – „jednal jako zhýčkané dítě“); *Tnchm Jelmndenu* cit. v jalkutu *Talmud Tora* rabiho Sikiliho (viz také Poznanski: *Hazofeh* III: 16–17 a *Maybaum-Festschrift*, a také Ginzbergovy poznámky v časopise *Hazofeh* IV, 31; *Ocar ha-midrašim* 64); oba jeruzalémské targumy ke *Genesis* 1, 2; citace z neznámého midraše v midraši rabiho Bachji *Kad ha-kemach*, *Roš ha-šana* 68a a spis rabiho Árona ha-Kohena *Orchot chajim* I, 99c. Dobrota Boží jako základní princip stvoření je často zmiňovaná Filónem Alexandrijským, zejména v *De mutatione nominum* 5; *De opificio mundi* 5; další odkazy na Filóna cituje Carl Siegfried v knize *Philo von Alexandria* 205–206. Tento princip zmiňuje též *Knihá moudrosti (Liber Sapientiae* čili *Moudrost Šalomounova*) 11, 24. V ranní modlitbě *Jocer* praví se: „Ve své dobrotě obnovuje [Bůh] stvoření každý den, nepřetržitě.“ Bůh je často popisován jako „velmi dobrý“ (*Tlmd jerušalmi, Ta’anit* 2, 65b; PK 25, 161a), ba dokonce: „Jediný je dobrý!“ (*Matouš* 19, 17; *Alfabetot* 83; posledně jmenovaný pramen velmi pravděpodobně využil rabi Bachja v komentáři ke *Genesis* 1, 31), což je, jak se poukazuje v midraši *Alfabetot*, jen parafráze k *Žalmu* 149, 9. Filón tudíž čerpá z židovské tradice, ne však židovské prameny z něho. Je ovšem pozoruhodné, že se v rámci targumů výraz pro „Boží dobrotu“ – tj. *אלהים* – shoduje s interpretací Filónovou (*Quis rerum divinarum haeres sit* 6), zatímco rabíni (viz např. *Sifrej D.* 27) zdůrazňují, že tetragram *יהוה* reprezentuje Boží atribut dobroty, zatímco atribut Boží spravedlnosti vyjádřen je pojmem *אלהים*; viz rovněž zde pozn. 46 k I, 4: 3 a pozn. 9.

Od počátku všech věcí proto převažovalo božské dobro, bez něhož žádné bytí nemělo by trvání. Bez něho myriády zlých duchů již záhy skoncovaly by s lidským pokolením. Boží dobro ustanovilo, že každého měsíce *nisanu* v čase jarní rovnodennosti serafové vloudí se do světa duchů a budou je zastrašovat, aby se duchové neodvažovali lidem škodit. Nebýt Boží dobroty a Boží ochrany poskytované slabým, krotká zvířata vyhubena by byla tvory divokými již dávno. V měsíci *tamuzu* v čase letního slunovratu, kdy behemotova síla dosahuje vrcholu, řve behemot tak hlasitě, že ho slyší všechna ostatní zvířata a po celý rok zůstávají bojácná a plachá. Chovají se pak mírněji, než velela by jim přirozenost. V měsíci *tišri*, v čase podzimní rovnodennosti, máchá obrovský pták *ziz*⁷ s křikem křídly, aby draví ptáci, orlové a supi jistou zdrženlivost zachovávali. Dravci se pak neodvažují vrhnout na všechny ostatní tvory a nepokoušejí se je ve vší své nenasytosti vyhladit. A opět, nebýt Boží dobroty, množství velkých ryb by s rybami malými rázně skoncovalo. Proto v čase zimního slunovratu

v měsíci *tevetu* rozbouří se moře a leviatan začne chrlit fontány vody. Velké ryby se pak necítí ve své kůži, ve své hltavosti a apetitu se uskovňují, a tak šetří malé rybky.

⁷ O behemotovi a ptáku zizovi pojednávají kapitoly věnované 5. a 6. dni stvoření.

Boží dobro projevuje se také zachováním Jeho lidu Izraele. Nebýt toho, že Bůh svěřil ochranu archandělům Michaelovi a Gabrielovi,⁸ Jeho lid by nepřátelství pohanů nepřežil. Kdykoli Izrael odpírá poslušnost Bohu a je anděly jiných národů obviňován z páchání nepravostí, je zároveň ochraňován pověřenými strážci tak důsledně, že před nimi ostatní andělé pociťují bázeň. Jakmile andělé druhých národů dostanou strach, tyto národy od svých podlých plánů uškodit Izraeli posléze upouštějí. Aby Boží dobrota vládnout mohla zemi i nebi, andělům zkázy vyhrazeno je místo na odlehlém konci nebes, odkud se nesmějí hnout. Poté andělé milosrdenství na Jeho rozkaz obkrouží Trůn Boží.⁹

⁸ Viz též v rejstříku heslo „Izrael, jeho strážní andělé“. Tito dva andělé původně souviseli se zastánci dvou různých tradic: jedni považovali Michaela za strážného anděla Izraele, zatímco podle druhých, navzdory knize *Daniel* 10, 21, byl tímto andělem Gabriel. Rivalita mezi zastánci obou tradic obráží se v židovských legendách po celá staletí (viz zmíněné rejstříkové heslo). Harmonizující tendence naší legendy ukazuje, že je tato rivalita poměrně novějšího data. Místo aby se v *Hejchalot* 6, 179–180 hovořilo o Michaelovi a Gabrielovi, mluví se o *serafim* (o dvou; viz *Sode raza* v *Jalkut Reuveni* ke *Genesis* 1, 26, 10a, kde se píše, že existují dva andělé, s nimiž se Bůh radí, a tito dva jsou totožní s těmi, s nimiž Bůh radil se v době Adamova stvoření). Tito serafové prý spálili knihy obsahující obvinění vznesená proti Izraeli Satanem a strážními anděly nežidovských národů (v souhlasu s *Joma* 77a je v textu třeba číst דרביאל, nikoli דמואל, a ברזי, nikoli בראיה). Ohledně obvinění vznesenému anděly proti Izraeli viz také *Berachot* 17a (בפמליא) a *EZ* 5, 182, a také komentář *Rimzej Ba'ál ha-Turim, Haftarot, I Šavu'ot*.

⁹ *Konen* 37–38; *midraš Be-chochma* 63–66; *Pesikta chadata* 48–49. Na dodržování vzdálenosti andělů zkázy a jiných špatných bytostí od Boha se naráží již ve velmi starých pramenech: viz *Tlmd jerušalmi, Ta'anit* 2, 65b; *Tnchm B. I*, 95 a III, 39–40; *Tnchm, Tazria* 9; *Tehilim* 5, 54, a 87, 374; *PK* 24, 161b; *Gitin* 88a; *Chagiga* 12a; *BR* 3, 6 a 51, 31; *MHG* I, 22–25; viz také pozn. 54, 176 a 766. Všem těmto a podobným pasážím (*Va-jechulu* 17b–18a a na příslušném místě Grünhutovo vydání) vévodí myšlenka, že Bůh – jako původní zdroj dobra –

nedostává se do styku se zlem. Tento názor podobá se Filónově doktríně (i když s ní není identický), podle níž z Boha vyzařuje výhradně dobro. Jednou z hlavních Filónových předností byla jeho schopnost vyjadřovat lidové koncepte prostřednictvím filosofických úvah. Odlišný názor měl Jacob Freudenthal (*Hellenistische Studien* 1, 70). Z Filóna zjevně vychází Órigenés: *Proti Kelsovi* 4, 66. Podle 2. knihy Henochovy 18 padlí andělé nacházejí se ve druhém nebi, tj. daleko od trůnu Božího. Je však nutné upozornit na to, že v rabínských pramenech se andělé zkázy s padlými anděly neztotožňují – například v knihách Henochových a dalších spisech pseudepigrafické literatury – neboť jsou vnímáni jako andělé, jejichž úkolem je trestat hříšníky. Tvrzení PR 22, 114a, že andělé zkázy mají na rozdíl od ostatních andělů „údy“ (srovnejte na příslušném místě s názorem Friedmannovým), souvisí s představou, podle níž andělé zkázy nestojí před trůnem Božím a nevykonávají své povinnosti tak rychle, jak to dělají ostatní andělé, nýbrž že se pohybují z místa na místo pomalu, tedy jako lidé, kteří se pohybují prostřednictvím „údů“.

2. Abeceda

Když Bůh chystal se stvořit svět svým slovem, z Jeho hrozivé a ctihodné koruny sestoupilo dvaadvacet písmen abecedy.¹⁰ Písmena, jež původně byla do koruny vyryta planoucím ohnivým perem, obstoupila Boha a jedno po druhém předneslo naléhavou žádost: „Stvoř svět skrze mě!“

¹⁰ Představu, podle níž Bůh stvořil svět prostřednictvím „písmen“, rozvíjejí mystické pasáže nejranějších rabínských pramenů (viz např. *Tlmd jerušalmi, Chagiga* 2, 77c; *Menachot* 29b; *Berachot* 55a; *BR* 1, 9; *Midraš Širhš* 39b; *PR* 21, 108b, 33, 153a; *ER* 31, 164; *ŠirhŠR* 5, 11; viz též texty, na něž odkazuje Julius Theodor v komentáři k *BR* 9, řádek 9). V této novopýthagorejsko-gnostické představě hraje důležitou roli i gaonská literatura, zejména *Sefer jecira* – „Kniha tvoření“ (viz Ginzbergův článek *Sefer Yezirah* v encyklopedii judaismu *Jewish Encyclopedia*, včetně tamtéž citované literatury) – a rovněž Joël v *Blicke* I, 121 a spisy, jež z Joëlovy knihy vycházejí, například midraš *Aseret ha-dibrot* 62, *Konen* 23–24 a mnoho dalších. Kromě těchto mystických spekulací (*Pesikta chadata* 36 tvrdí, že vesmír byl stvořen Bohem prostřednictvím samotné *Sefer jecira*; viz také midraš *Seder raba di-be-rešit* 1–5) představují tvary, jména a pořadí hebrejských písmen oblíbenou tematiku tzv. pedagogické agady, jejímž cílem je poskytnout mladým lidem základní instrukce zajímavou a atraktivní formou. Takovými agadickými díly jsou např. *Šabat* 104a; *Tlmd jerušalmi*,

Megila 1, 71d; *BR* 8, 11 (viz též paralelní pasáže, jež cituje Julius Theodor v komentáři k *BR*), ale také nemystické prvky v obou verzích agadického midraše rabiho Akivy *Otijot de-rabi Akiva* („Abecedy rabiho Akivy“ 1, 2). Bohatou sbírkou paralel k této agadické literatuře shromáždili z patristických a pozdějších křesťanských pramenů Darmesteter, James (*REJ*, IV: 259, apod.) a Müller, Johannes (*Sitzungsberichte Wiener Akademie, philosophisch-historische Klasse* CLXVIII, 2). Mezi díla pedagogické agady patří rovněž *Sefer ha-Tagin* a *Otijot de-rabi Akiva*, zatímco midraš *ha-Šiloach* (obsažený v Onkeneirově spisu *Ajuma kanidgalot* 18) a spis *Tikunej Zohar* se zabývají výhradně prvním slovem Bible, s čímž se můžeme setkat i v jiných dílech rabínské literatury; viz *BR* 1, 7; *MGH* I, 10–11; *Otijot de-rabi Akiva* 19; *Seder raba di-be-rešit* 3–4; *Midraš Agada* ke *Genesis* 1, 1; příslušné komentáře *Hadar, Da'at zekenim, Paneach* raza ke *Genesis* a Karův *Toledot Jicchak*. Zajímavé jsou rovněž paralely v křesťanské literatuře, jež se vztahují k formám hebrejské abecedy, viz zejména *Pseudo-Matoušovo evangelium* 31; *Pseudo-Tomášovo evangelium dětství* 6 (obě verze).

Jako první předstoupilo písmeno Tav. Právilo: „Pane světa, staniž se vůle Tvá. Stvoř svět skrze mě. Uvaž, že z Tvé vůle Tóra byla předána Izraeli z rukou Mojžíše, neboť psáno jest: „Mojžíš nám přinesl Tóru.“

Svatý, budiž požehnaný, odvětil, řka: „Ne!“

„Proč ne?“ otázalo se Tav.

„Protože ve dnech příštích umístím tě na čela lidí,“ děl Bůh, „jako znamení smrti.“ Jakmile Tav uslyšelo tato slova vycházet z úst Svatého, budiž požehnaný, rozčarováno odstoupilo od Jeho tváře.

I předstoupilo Šin a žadonilo: „Pane světa, stvoř svět skrze mě: uvaž, že mnou začíná Tvé vlastní jméno Šadaj!“

Šin je naneštěstí také prvním písmenem slova *šav* (lež) a *šeker* (klam), a tak návrh nebylo možné přijmout. Reš nepochodilo o nic lépe. Ukázalo se, že je také počátečním písmenem slova *ra* (zlo) a *reša* (svévolný). Pranic proto nepomohlo, že mělo tu výsadu, že bylo i počátečním písmenem Božího jména *Rachum* (Milosrdný). Kuf bylo odmítnuto, neboť nepěkná *kelala* (prokletí) převážila nad pozitivy slova *Kadoš* (Svatý). Marně upozorňovalo písmeno Cade na *Cadik* (Spravedlivý); nesvědčilo mu slovo *carot* (neštěstí Izraele). Ve prospěch písmene Pe svědčilo *pedut* (spása, vykoupení), ale poskvřňoval ho výraz *peša* (přestoupení). Písmeno Ajin bylo prohlášeno za nezpůsobilé, protože i když jím začíná *anava* (pokora), stejnou službu poskytuje slovu *erva* (necudnost).

Písmeno Samech zvolalo: „Hospodine, budiž vůle Tvá zahájit stvoření se mnou, neboť po mně se nazýváš *Samech*, Zastávce všech, kteří klesají.“

Leč Bůh opáčil: „Jsi potřebné na tom místě, kde jsi;¹¹ musíš i nadále poskytovat oporu všemu, co klesá.“

¹¹ Narážka na *Žalmy* 145, 15; viz také *Berachot* 4b.

Písmenem Nun začíná *ner*, „Hospodinova lampa“, což je „duch lidí“, ale začíná jím i *ner* ve smyslu „lampa svévolníků“ – lampa, kterou Bůh zhasne. Písmenem Mem začíná *Melech* (Král), jeden z titulů Božích. Vzhledem k tomu, že však Mem stojí i na začátku slova *mechuma* (zmatek), nemělo nadějí na splnění svého přání ani ono. Nároky písmene Lamed byly popřeny už jím samotným. Argumentovalo totiž tím, že jím začíná slovo *Luchot*, nebeské desky Desatera přikázání; zapomnělo, že desky roztránil na kusy sám Mojžíš. Kaf si bylo jisté vítězstvím, neboť uvádělo hned tři slova: *Kise* (Trůn Boží), *Kavod* (Jeho čest) a *Keter* (Jeho koruna). Bůh mu však připomněl, že v zoufalství nad neštěstím Izraele Bůh spráskne rukama – *Kaf!* Na první pohled se zdálo, že by Jod mohlo být vhodným písmenem k zahájení stvoření, neboť se pojilo se jménem Božím *Jah*, ale pojilo se bohužel i s *jecer ha-ra* (tj. s náklonností ke zlému). Když se řekne Tet, vybaví se *tov* (dobrý). Skutečné dobro se však v tomto světě nenachází; náleží světu příštím. Chet je prvním písmenem ve slově *Chanun* (Milostivý), jenže tuto výhodu přebíjí skutečnost, že je i prvním písmenem v *chata* (hřích). Zajin upomíná na *zachor* (památku), jenže samo o sobě je výrazem pro zbraň a pro toho, kdo koná nezbednosti. Z písmen Vav a He se skládá Nevyslovitelné jméno Boží; tato jsou proto příliš vznešená, než aby je bylo možné nutit do služby v pozemském světě. Kdyby písmeno Dalet stálo pouze na začátku *Davar* (Božího slova), bylo by použitelné, stojí však i na začátku *Din* (Spravedlivý soud). Víme totiž, že kdyby vládl jen zákon bez lásky, svět by se ocitl v troskách. A konečně, navzdory tomu, že Gimel příhodně upomíná na *Gadol* (Veliký, významný), upomíná nepatříčně i na *gemul* (odplata).

Když tedy byly nároky všech těchto písmen odmítnuty, předstoupilo před Svatého, budiž požehnaný, písmeno Bejt a naléhavě pravilo: „Pane světa, budiž vůle Tvá! Stvoř svět skrze mě, aby Tě všichni obyvatelé světa mohli denně chválit skrze mě, jak jest řečeno: ‚Požehnaný budiž Hospodin navěky, amen a amen!‘“

Svatý, budiž požehnaný, okamžitě se žádostí Bejt souhlasil. Pravil: „Požehnaný, jenž přichází v Hospodinově jménu!“ I stvořil Svůj svět skrze Bejt, neboť řečeno jest: „*Be-rešit* stvořil Bůh nebe a zemi.“

Jediné písmeno, jež upustilo od prosazování svých nároků, bylo mírné Alef. Za skromnost ho Bůh později odměnil: přidělil mu první místo v Desateru.¹²